

EURÓPAI KÖZPONTI BANK
EURORENDSZER

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

2014. október 10.

az egyes fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó további szabályokról

(CON/2014/72)

Bevezetés és jogsalap

2014. szeptember 12-én az Európai Központi Bank (EKB) felkérést kapott a magyar Nemzetgazdasági Minisztériumtól (a továbbiakban: a konzultáló hatóság) arra, hogy alkosson véleményt az egyes fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó szabályokról szóló törvényjavaslatról (a továbbiakban: a törvényjavaslat).

A törvényjavaslatot annak módosítását¹ követően a magyar Parlament 2014. szeptember 24-én elfogadta². Ezen körülmények között az EKB a konzultációra benyújtott törvényjavaslat alapján fogadta el a véleményét.

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127 cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén, valamint a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat³ 2. cikke (1) bekezdésének harmadik és hatodik francia bekezdésein alapul, mivel a törvényjavaslat a Magyar Nemzeti Bankra, valamint a pénzügyintézetekre vonatkozó, a pénzügyintézetek és pénzügyi piacok stabilitását lényegesen befolyásoló szabályokkal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1 A törvényjavaslat célja

1.1. Mint ahogy arra a CON/2014/59 vélemény⁴ is hivatkozik, a magyar Kúria elfogadott egy jogegységi határozatot⁵, amely megállapítja a Parlament által meghatározandó azon egyes

---

¹ Lásd a T/1272/4 és a T/1272/6 számú módosító indítványokat, amelyek elérhetők a magyar Parlament honlapján: www.parlament.hu

² 2014. évi XL. törvény, közzétéve a Magyar Közlöny 137/2014 számában.

³ A Tanács 98/415/EK határozata (1998. június 29.) a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról (HL L 189., 1998.7.3., 42. o.).

⁴ A Kúriának a fogyasztói hitelszerződésekre vonatkozó jogegységi határozatából eredő új, általános érvényű rendelkezésekről szóló CON/2014/59 vélemény. Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

általános feltétek körvonalait, amelyeket a természetes személyek által megkötött, forintban vagy devizában denominált fogyasztói kölcsönszerződések részét képezhetnek.

- 1.2. A magyar Parlament ezt követően elfogadta a Kúriának a fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó jogegységi határozatában foglalt rendezésére irányuló 2014. évi XXXVIII. törvényt⁶. Ez a jogszabály a természetes személyek által megkötött, forintban illetve külföldi pénznemben folyósított kölcsönszerződésekre, valamint pénzügyi lízingszerződésekre vonatkozó szabályokat tartalmaz. Ez a jogszabály többek között: megállapítja, hogy jogellenes az, hogy a pénzügyi intézmények profitáljanak az árfolyamrés alkalmazásából, és előírja, hogy a pénzügyi intézmények az érintett fogyasztók számára visszafizetendő összegeket az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon számítsák ki; és b) kimondja, hogy a kölcsönszerződések és pénzügyi lízingszerződések egyoldalú módosítása nem felel meg a Kúria jogegységi határozatában körülírt elveknek, így azokat tisztességtelennek, ezáltal semmisnek nyilvánítja, hacsak a pénzügyi intézmény bírói eljárás keretében ennek ellenkezőjét bizonyítani nem tudja. A 2014. évi XXXVIII. törvény elfogadása, valamint a törvényjavaslatban foglalt további részletszabályok az elsők azon jogalkotási lépések sorában, amelyek célja a Kúria jogegységi határozatában foglalt kérdések rendezése.
- 1.3. A törvényjavaslat a 2014. évi XXXVIII. törvény által bevezetett új jogszabályi rendelkezésekhez kapcsolódó eljárásokat állapít meg, ideértve a vonatkozó határidőket is. A törvényjavaslat meghatározza a leírásokra illetve visszafizetésekre vonatkozó szabályokat, amelyek a szerződés állapotától függenek (azaz attól függően, hogy további kötelezettségek teljesítendők-e a szerződés alapján, illetve hogy a szerződés már teljesedésbe ment-e), valamint egyes esetekben meghatározza az alkalmazandó átváltási árfolyamokra és a fizetendő kamat mértékére vonatkozó szabályokat. Amennyiben a fogyasztó valamely kedvezményben részesült, illetve a fizetési kötelezettsége csökkentésre került (például a végtörlesztésre vagy az árfolyamgátra vonatkozó rendelkezések eredményeképpen), úgy a törvényjavaslat arról rendelkezik, hogy a pénzügyi intézmény levonást hajt végre a leírás vagy a visszafizetés összegéből, a nyújtott kedvezmény, illetve fizetési kötelezettség-csökkentés mértékéhez igazodóan. Különös eljárási szabályok kerülnek meghatározásra a felfüggesztett eljárások szabályozása érdekében, valamint a fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó egyoldalú kamat, költség illetve díjmelés is megtiltásra kerül 2016. április 30-ig. A törvényjavaslat azt is kimondja, hogy az annak végrehajtásával kapcsolatos terhek viselésére teljes mértékben a pénzügyi intézmények kötelesek. További rendelkezések olyan formális vitarendezési szabályokat írnak elő, amelyek az MNB támogatásával működő Pénzügyi Békéltető Testület előtt folytathatók le. Az MNB felügyeleti hatáskörében új feladatokat kap, és a törvényjavaslat

---

⁵ A Kúria 2014. június 16-i 2/2014. számú jogegységi határozata. Lásd még a Kúria 2013. december 16-i 6/2013. számú jogegységi határozatát is.

⁶ Magyar Közlöny 98/2014, 2014.7.18.

az egyéb érintett jogi normákkal való összhangot is biztosítja. Végezetül módosításra kerülnek egyes számviteli és adózási szabályok a pénzügyi intézmények jelenlegi és a jövőbeni fizetési kötelezettségek az új szabályok alapján történő teljesítésének lehetővé tétele érdekében.

- 1.4. A 2014. évi XXXVIII törvény által bevezetett új jogi rendelkezések végrehajtásához szükséges alapvető eljárási szabályok meghatározásán túlmenően a törvényjavaslat az MNB elnökét olyan rendelet elfogadására hatalmazza fel, amely a pénzügyi intézmények által betartandó egyes fontos részletszabályokat határoz meg. Ez magában foglalja az új kötelezettségek végrehajtására, a kötelezettségek teljesítésének határidejére, és egyes korlátozott esetekben az átváltási árfolyamra irányadó értéknapi vonatkozó részletszabályokat csakúgy, mint a pénzügyi kötelezettségek teljes mértékben való teljesítésének határidejét, beleértve annak tartalmát és módját, és a közzétételre vonatkozó szabályokat.

2. **Általános észrevételek**

Az EKB-val folytatott konzultáció megfelelő időpontja

A törvényjavaslatot a Parlament 2014. szeptember 24-én elfogadta, röviddel azt követően, hogy az EKB-val konzultációt kezdeményeztek, és még mielőtt az EKB elfogadhatta volna a véleményét. Következésképpen a Parlamentnek nem volt lehetősége arra, hogy a törvényjavaslat elfogadása előtt figyelembe vegye az EKB álláspontját. Továbbmenve, a törvényjavaslat elfogadott szövege a Parlament által a jogalkotási eljárás során elfogadott módosító indítványok következtében jelentősen eltér a törvényjavaslat azon szövegétől, amelyről az EKB-val konzultáltak. Ez a vélemény az EKB-hoz konzultációra benyújtott törvényjavaslaton alapul.

A magyar hatóságok ismételten megszegték az EKB-val való konzultációnak a kellő módon való megfelelésre vonatkozó kötelezettségüket. A módosított törvény elfogadása nem mentesíti a hatóságokat az ezen véleményben foglaltak megfontolására vonatkozó kötelezettségük alól, mivel e kötelezettség fontos a törvény, valamint az esetleges későbbi módosítások alkalmazása és értelmezése szempontjából.

Az EKB ismételten nyomatékosan ad azon álláspontjának, amely szerint a nemzeti hatóságok különleges sürgősség esetén sem mentesülnek az EKB-val a jogalkotási folyamat egy olyan pontján történő konzultáció alól, amely elegendő időt biztosít: a) az EKB számára arra, hogy megvizsgálja a jogszabálytervezetet és valamennyi megkívánt nyelvi változatban elfogadja a véleményét; valamint b) a nemzeti hatóságok számára arra, hogy a 98/415/EK határozatban foglaltaknak megfelelően figyelembe vegyék az EKB álláspontját. Az EKB erre tekintettel méltányolná, ha a konzultáló hatóság a jövőben a 98/415/EK határozatban foglaltaknak megfelelően tenne eleget az EKB-val történő konzultációra vonatkozó kötelezettségének.

3. Különös észrevételek

- 3.1. Az EKB hangsúlyozni kívánja, hogy a CON/2014/59 vélemény 3. bekezdésében tett valamennyi észrevétel továbbra is fennáll. Kifejezett jelentőséggel bírnak a 3.3. és a 3.4. bekezdésben az intézkedések alábbi lehetséges hatásának vonatkozásában tett észrevételek: a) azok a bankrendszerre nehezedő komoly terhet jelentenek, potenciálisan kedvezőtlenül érintve a magyar pénzügyi szektor egészének stabilitását és az egyes pénzügyi intézmények helyzetét, és b) azok a bankcsoportok konszolidált profitjára és tőkepozíciójára gyakorolt, határon átnyúló, a gazdaságra kiható tovaggyűrűző hatásokat is előidézhetnek. A CON/2014/59-es vélemény ezen bekezdései említést tesznek továbbá a magyar hatóságok és valamennyi érdekelt szervezet közötti érdemi párbeszéd fontosságáról, valamint arról, hogy a nyilvánosság érdekeinek - ideértve a pénzügyi intézményeket és a hitelfelvevőket, valamint a magyarországi pénzügyi rendszer stabilitásának biztosításáért felelős hatóságokat is – megfelelő megfontolást szükséges kapniuk.
- 3.2. A pénzügyi stabilitás kérdését illetően az EKB üdvözli azt, hogy a törvényjavaslat felhatalmazza az MNB elnökét arra, hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény által bevezetett új rendelkezésekhez kapcsolódó egyes rendelkezéseket rendeletben határozzon meg, mivel az MNB egyben a makroprudenciális felügyeletért és a makroprudenciális felvigyázásért felelős nemzeti hatóság Magyarországon. Az MNB van a legmegfelelőbb helyzetben arra, hogy a fogyasztók által kötött kölcsönszerződések általános feltételeit, valamint az új jogi rendelkezéseknek a pénzügyi intézményekre gyakorolt hatását elemezze. A feladatai körében az MNB képes hozzájárulni a pénzügyi rendszerre gyakorolt rendszerkockázatok megelőzéséhez és kezeléséhez. Ami a törvényjavaslat által az MNB elnöke számára javasolt jogalkotási felhatalmazásokat illeti, azok nem csupán technikai jellegűnek minősülnek, így az EKB elvárja, hogy a hatáskörébe tartozó jogszabálytervezetek vonatkozásában a 98/415/EK határozatban foglaltaknak megfelelően kellő időben konzultáljanak vele az MNB elnöke által elfogadásra előkészített jogszabályok tervezetéről.
- 3.3. A külföldi bankcsoportok tulajdonában lévő, a magyar bankszektorban működő jogalanyok magas arányára tekintettel, továbbá a tovaggyűrűző hatások és az Európai Unió belüli pénzügyi stabilitás veszélyeztetésének megelőzése érdekében az MNB-nek tájékoztatnia kellene az EKB-t, az Európai Rendszerkockázati Testületet és az egyéb érdekeltet a jövőbeli tervezett végrehajtási rendelkezésekről.
- 3.4. A fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó új jogi követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére vonatkozó új felügyeleti feladatain túlmenően az MNB feladata lesz a panaszok előterjesztése esetén való közvetítés és a közérdekű keresetek indítása. A központi banki függetlenség alapelveivel összhangban az MNB-nek képesnek kell lennie ezen új feladatok oly módon történő ellátására, hogy emellett a Központi Bankok Európai Rendszerén (KBER) belüli feladatainak ellátásához szükséges elegendő pénzügyi forrás is a rendelkezésére álljon. A központi banki függetlenség elve megköveteli azt, hogy a nemzeti központi bankoknak

ECB-PUBLIC

elegendő pénzügyi forrás álljon rendelkezésre a KBER-rel kapcsolatos, valamint a nemzeti feladataik ellátásához, ez utóbbi jelen esetben magában foglalja az MNB-nek adott új feladatokat is.

Ezt a véleményt közzéteszik az EKB honlapján.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2014. október 10-én.

[aláírás]

az EKB elnöke
Mario DRAGHI